א) וכי מהדר ליה לקומץ לדוכתיה תקדוש ולפסול ב) אמר ר' יוחנן זאת אומרת א)כלי שרת אין מקדשין אלא מדעת הא מדעת מקדשין ג) והא ב)בעא מיניה ריש לקיש מר' יוחנן ד) כלי ג)שרת מהו שיקדשו פסולין לכתחילה ליקרב ואמר ליה אין מקדשין ה) אמר ליה ב)אין מקדשין ליקרב ו) אבל מקדשין ליפסל רב עמרם אמר כגון שהחזירו ז) לביסא גדושה ומקמץ היכי קמיץ אלא כגון שהחזירו לביסא ח) טפופה וכיון דקמיץ ליה עבד ליה גומא כי מהדר לגוויה דמנא קא מהדר ליה ט) מכי מהדר ליה מנח ליה ארפנא דמנא י) ומניד ליה ונפל ממילא ד)ונעשה כמי שהחזירו הקוף א"ל רבי ירמיה לר' זירא ולוקמה כגון שהחזירו לכלי המונח על גבי קרקע יא) אלא ש"מ ה)קומצין מכלי שעל גבי קרקע (א"ל) קא נגעת בבעיא דאיבעיא לן יב) דרבי אבימי תני מנחות בי רב חסדא ואבימי בי רב חסדא תני ו)והאמר רב חסדא ז)קולפי טאבי בלעי מאבימי עלה דהא שמעת' בא להכריז רצופין ל' יום שני וחמישי יג) (ושני) ס' יומי אבימי מסכתא איתעקר ליה ואתא קמיה דרב חסדא לאדכורי גמריה ולישלח ליה וליתי לגביה סבר הכי מסתייעא מילתא טפי פגע ביה רב נחמן אמר ליה כיצד קומצין א"ל מכלי זה אמר ליה וכי קומצין מכלי שעל גבי קרקע יד) א"ל דמגבה ליה כהן כיצד מקדשין את טו) ח)המנחות אמר ליה נותנה לכלי זה ט)וכי מקדשין בכלי שעל גבי קרקע א"ל דמגבה ליה כהן אמר ליה א"כ הוצרכתה טז) ג' כהנים אמר ליה ותהא צריכה י"ג כתמיד איתביה יז) י)זה הכלל כל הקומץ ונותן בכלי המוליך והמקטיר לאכול דבר שדרכו לאכול וכו' ואילו מגביה לא קתני תנא יח) סדר עבודות נקיט יט) ולא סדר כהנים בעו מיניה מרב ששת מהו לקמוץ מכלי שעל גבי קרקע אמר ליה פוק חזי מה עבדין לגאו כ)ארבעה כהנים נכנסין שנים בידם ב' סדרים ושנים בידם שני בזיכין וארבעה מקדמין לפניהם שנים ליטול שני סדרים וב' ליטול ב' בזיכין ואילו

וקא פריך **כי מהדר ליה לקומץ לדוכתיה ליקדוש וליפסול.** דהא עבד מתן כלי דמה לי כלי שרת זה ומה לי כלי שרת אחר: **אלא מדעת.** והא לא יהיב ליה להתם אדעתא דליקדיש: **שיקדשו פסולין.** כגון אם קמץ זר כב] ונותן לכלי מהו שיקדישנו כלי להקטירו: **ליפסל.** דקנעה ההוא כלי בקדושה כא] כי יהביניה אדעתיה לקדושי ולא מצי לאהדוריה תו לתוך השירים דהא ט) פסול כב] זה גמר לכולה עבודה: **רב עמרם אמר.** אפילו תימא שלא מדעת נמי מקדשין והכא לא קדיש כג] שמחזירין לביסא גדושה שאין מחזירה לתוך אויר הכלי ואין הכלי מקדשו: **ביסא.** כלי שרת שבו בוללין מנחה: **ומקמץ היכי קמץ.** תחילה כד] כשקומץ מכלי זה והלא גדוש הוא וקמילה מתוך כה] הכלי בעינן דכל דבר הטעון כלי אין חשוב כלי אלא תוכו: **טפופה.** פישל"א שאינה גדושה כו] וכשקומץ מתוך כלי קמץ באמלעיתו וכשמחזיר הרי קומץ בגודשת כלי כדמפרש בסמוך: וקפריך **דהא כי קמץ עבד גומא וכי מהדר.** לקומץ בגומא הוה ליה תוך כלי: ומשני **כי מהדר ליה ארופניתא דמנא.** בלדי הכלי אצל כז] גומא החזירו והוי כגודש הכלי ונייד למנא ונפיל קומץ ממילא לגומא כדי שיהא ראוי לקמילת כהן וכיון דממילא נפל למנא נעשה כמי שהחזירו הקוף ולא מקדש ליה כלי. ואע"ג דכלי שרת מקדשין שלא מדעת הני מילי כי מהדר ליה איהו ממש אדעתא דלא ליקדוש מקדש ליה כח] (הא') י)לכלי שמחזירו כהן שמונח על גבי קרקע: **קומצין.** קומץ מכלי שעל גבי קרקע וה"נ מקדשין כ) קומץ ל)מהכלול שעל גבי קרקע: **דאיבעיא לן.** כלומר לחברינו איבעיא הך בעיא דרב נחמן בעי מאבימי וכדמפרש: **קולפי טבי.** הכאות טובות: **בלעי מאבימי.** בלעתי מאבימי כלומר שהיה כט] מ)מכה אותו: **עלה דהא שמעתא.** במס' ערכין נ) ל] דתנא מכלא שום היתומים ל' יום ותניא אידך ששים ומתרץ לה אבימי בא להכריז רצופין כל ימות השבת מכריז ל' יום: **בא להכריז שני וחמישי.** מכריז עד ס' יום מיום שמתחיל עד יום שפוסק דהיינו י"ח ימי הכרזה בס' יום ומכריז מי יקנה נכסי יתומים הללו כדי שימכרו ביוקר והיה רב חסדא לא] ס)משכח התירוץ ומכה אבימי. אלמא רב חסדא תלמיד דאבימי הוה: **אבימי מסכתא דמנחות** לב] **איעקר ליה.** נשתכחה הימנו: **ולישלח ליה.** לרב חסדא דליתי לגביה: **מסייע מילתא.** משום יגעתי ומצאתי (מגילה דף ו:): **פגע ביה רב נחמן.** באבימי: **מכלי זה.** ראה כלי מונח על גבי קרקע וקאמר כלי זה אם של קודש לג] (זה) היה ראוי לקמילה: **וכילד מקדשין את הקומץ.** לאחר קמילה: **הוצרכתה ג' כהנים.** שנים להגביה שני כלים אחד שיקמוץ הימנו ואחד לד] שנותן לתוכו ושלישי קומץ וכהן אחד אינו יכול להגביה שני הכלים דאין עבודה בשמאל: **תמיד.** י"ג כהנים זוכין בו במסכת יומא בפ"ב (דף כה.): **זה הכלל.** מתני' היא: **סדר עבודות נקט.** אותו שכהן אחד עושה זו אחר זו אבל למניינא דכהנים לא נחית: **מה עבדין לגאו.** בהיכל: **נכנסין.** ביום השבת: **שני סדרים.** של לחם הפנים שתים המערכות שם המערכת: ואילו

וכי מהדר ליה לקומץ לדוכתיה ליקדוש. ואע"פ ששירים מפסיקין בין קומץ לכלי מין במינו אינו חוצץ: **א"ר** יוחנן זאת אומרת כלי שרת אין מקדשין אלא מדעת. והא דפליגי חזקיה ורבי יוחנן לקמן בפרק התודה (דף עח:) ע) [גבי תודה] ששחטה על שמונים חלות וקאמר לה] פ) רבא דכולי עלמא כלי שרת מקדשין שלא מדעת שאני התם דמתוך שמקדש מדעת מקדש נמי שלא מדעת והא דמשמע בסוף לולב וערבה (סוכה דף נ.) דחזקיה סבר כלי שרת אין מקדשין שלא מדעת גבי הא דתנן כמעשהו בחול כך מעשהו בשבת ופריך בגמרא ונייתי במקודשת התם אין כל המים ראוין להתקדש אבל בהתודה כיון דראוין לקדש מקדש שלא מדעת ול"ע דכיון דאין שיעור למים הרי כולם ראוין להתקדש ונראה דכיון דשלא בזמנו הוא אע"ג דכלי שרת מקדשין שלא בזמנו כדמסקינן בסוף שתי הלחם (לקמן דף ק.) שלא מדעת מיהא אין מקדשין ואע"ג דלילה אין מחוסר זמן צ): **אין** מקדשים ליקרב. הקשה ה"ר פטר דלפי' הקונטרס בזבחים פרק המזבח מקדש (דף פז:) משמע שהשיבו ר' יוחנן דמקדשין לכתחילה ליקרב דקאמר התם בעי מיניה ר"ש בן לקיש מר' יוחנן מהו שיקדשו את הפסולין ופי' שם בקונטרס דלענין פדיון קא בעי דאי מקדש הכלי אין להם פדיון א"ל תניתוה כשם שמזבח והכבש מקדשין את הראוי להם כך כלי שרת מקדשין את הראוי להם ואע"ג דמזבח וכבש איירי לענין דאם עלו לא ירדו אייתי מינה ראיה לענין פדיון א"ל לכתחילה ליקרב קא מיבעיא לי הא נמי תנינא שקיבלו פסולין וזרקו את דמן מאי לאו קבלו פסולין וזרקו פסולין פי' הא זרקו כשרין אף לכתחילה יעלו האברים אלמא לו] מקדשי לכתחילה ליקרב ועוד קשה מהא דתנן התם ואלו אם עלו לא ירדו הלן והיוצא והטמא והנשחט חוץ לזמנו וחוץ למקומו וכולהו איירי בנזרק הדם כדמוכח בגמ' דקאמר עולא אימורי קדשים קלים שהעלן לפני זריקת דמים לא ירדו נעשו לחמו של מזבח אמר ר' זירא אף אנן נמי תנינא שנשפך דמה ושיצא דמה חוץ לקלעים ומה התם דאם בא לזרוק אינו זורק אמרת אם עלו לא ירדו הכא כו' ומדלא מייתי מכל הני ש"מ דלאחר זריקה איירי ולפ"ה לכתחילה לא יעלו אלמא אין מקדשין לכתחילה ליקרב האברים ומיהו יש לדחות דאכולהו קאי ק) וזרקו לז] את דמם ועוד קשה דבכמה דוכתי (פסחים דף טז:) אמרינן נטמא הדם לא יזרוק ואם זרק הורצה ולמה לא יזרוק הא כלי שרת מקדשין לכתחילה ליקרב ובפ' שני שעירי (יומא דף סב.) אמרינן נשפך הדם ימות המשתלח מת המשתלח ישפך הדם ולמה ישפך וכן ר) בדם פסולין ישפך לאמה ובפ' המנחות (לקמן ק:) תנן נטמאו משהוקדשו בכלי אין להם פדיון דמשמע הא מיקרב לא קרב ויש לדחות כל הני בשעירה אחר כך לכלי חול והא דשמעתין נמי יש ליישב לפי' הקונטרס דהא דמשמע שהשיב לו אין מקדשין היינו לפי שדוחה שם לא שקיבלו פסולים א"נ לח] ש) וזורקן פסולין ועוד קשה לפי' הקונטרס דמדקאמר לכתחלה ליקרב קא מיבעיא ליה ת) משמע שגם רבי יוחנן היה יודע דליקרב קמיבעיא ליה אלא שהיה סבור דמבעיא ליה בדיעבד ולא מיירי כלל לענין פדיון ולפר"ת דמבעיא ליה אם מקדשין הפסולין לענין דאם עלו לא ירדו דאע"ג דלאו כלי היה מזבח מקדש השתא דאיכא כלי גרע שמפסיק בין הפסול למזבח ומסיק דלכתחילה ליקרב מיבעיא ליה אם קידשו הקומץ פסול בכלי אם מעליהו דדילמא כשם שהמזבח מקדש דלא ירד כך כלי מקדש דיעלה ופריך דהא נמי תנינא שקיבלו פסולים וזרקו דמשמע זרקו דיעבד אבל לכתחילה לא יזרוקו והא דקאמר מאי לאו קיבלו פסולין וזרקו פסולין לאו מלשון פסולין דייק אלא המשנה קא מסיים ופירושא דמתני' כך הוא תדע דהא ר"ש בן לקיש דדחי כפסולין נמי מוקי לה מכלל שלא דקדק רבי יוחנן בפסולין: **אמר** ליה מכלי זה. למאי דמסיק דמגבה ליה כהן יש לתמוה מאי מיהוש השיבו מכלי זה ושמא שאמעינן לאע"פ שלא נמשח עבודתו לט] מחנכתו א"נ של עץ היה כרבי יוסי ברבי יהודה דאמר בפרק החליל (סוכה דף נ:) דעושין כלי שרת של עץ:

א) **שבן** מצינו בסילוק בזיכין. הא מילתא דלא כרבי חנינא דאמר לקמן (דף מ.) לא זו מ] קדושה בלא זו דאיהו לא יליף מילתא ממילתא:

מדס

מסורת הש"ס

א) [לקמן עח:], סוכה נ: סוטה יד:, ב) זבחים פז., ג) [עי' תוס' כריתות כד: ד"ה קפצר], ד) ערכין כג., ה) [פי' שבטו שמכין בו בני אדם ולוקין בו. ערוך ערך קלפא ו'], ו) כלומר מקדשין את הקומץ, ל"ק, ז) לקמן יב., ח) לקמן לט: [שבת קנג:], ט) ליפסול והא גמר, ל"ק, י) הלי כלי כשמחזירו בכהן הכ"ד אח"כ ד"ה שעל גבי קרקע וכו' היכי דקומצין מכלי שעל גבי קרקע ה"ה מקדשין קומץ בכלי שעל גבי קרקע. ל"ק, כ) נ"א החזיר, ל) נ"א להכלי, מ) נ"ל מכה לו תכה. רש"ק, נ) [דף כג.], ס) נ"א מסכת התירוץ ומכה אותו אבימי. ל"ק, ע) ל"ק, פ) נ"ל כד ספק וכן לאחר לקמן, צ) ופן מ"מ לענין זה כוי מחוסר זמן. ל"ק, ק) פירוש פסולין, ר) [נדל"ל וכן נתעדק], ש) נ"ל חזקו, ת) כפ"ל: לי, א) שייך למטה.

גליון הש"ס

גמ' דנעשה כמי שהחזירו הקוף. לקמן דף ק ע"ב:

לעזי רש"י

פישל"א. (כלי) מעורם אבל לא רחוס.

מוסף רש"י

כלי שרת אין מקדשין אלא מדעת. שכשנותנו כהן צריך שיתנהו לשם כך, ול"ת הרי מנחה קדושה ועומדת שמקדישה בפה, קדושת פה אינה אלא קדושת דמים ולהכא קדושת הגוף ולהכא נפסלת בטבול יום ובלינה ואם נטמאת נפדית, קדשה בכלי קדשה קדושת הגוף ונפסלת בטבול יום ובלינה ואין לה פדיון (סוטה יד.). קולפי טאבי בלעי מאבימי. הכאות גדולות על הדא שמעתתא שהיה מלמדני שום היתומים לר' מאיר ששים יום והייתי מקשה לו הא אמר ר"מ שלשים בא להכריז רצופין ל' יום, שני וחמישי ס' יום. והוא אמר לי לא להכריז רצופין ל' יום בין יתומין בין הקדש, ואם בא להכריז ב' וה' שהם ימי הדין הרי הם ס' יום וימי הכרזה י"ח יום לא תחשב משני בשבת בשבת שמונה שבועות הרי לך ט"ז ימים והלא כהם ע"ו שני וחמישי, תוסיף עוד ארבעה ימים שני ושלישי ורביעי וחמישי בשבת הרי ס' יום משהתחיל להכריז ויש בהן י"ח ימי הכרזה (ערכין כב.). כל הקומץ ונותן בכלי. קומץ או מוליך או מקטיר לאכול דבר שדרכו לאכול. כגון שיריים או להקטיר דבר שדרכו להקטיר. כגון קומץ חוץ למנוי וכו' אבל אם חישב להקטיר שירים למחר או לאכול קומץ למחר כשר דבטלה דעתו אצל כל אדם, כה' עבודות הללו מפגלין במנחה בנמרינן מזבחים בהקישא כדאמר בריש פירקין. (לקמן יב.). ארבעה כהנים נכנסין. ליטול בשבת לסדור לחם הפנים שני סדרים. שתים מערכות של לחם שני בזיכין. שתי כפות מלאות לבונה כדכתיב (ויקרא כד) ונתת על המערכת לבונה זכה וארבעה מקדמין לפניהם שנים ליטול. מן השלחן שני סדרים הישנים וב' ליטול ב' בזיכין. והשלחן היה נתון ארכו ממזרח למערב, ואלו עומדין מה לרוחב השלחן בצפון ואלו עומדין לנגד בדרום, יחיקא מושכין לצפון דכל נפון נפון חשיבות היא דלתדתין במסכת סוכה (דף נו.) גבי חלוקת לחם הפנים למשמרה הנכנסת והיוצאת. הנכנסין חולקין בצפון כדי שיראו שהן נכנסין (שבת קלג.).

עין משפט
נר מצוה

לו א מיי' פ"ג מהלכות פסוה"מ הלכה כ:
לז ב מיי' שם הל' יח:
לח ג ד מיי' פי"א מהל' מעה"ק הלכה יג:
לט ה מיי' פ"ה מהל' תמידין ומוספין הלכה ד:

◆

שיטה מקובצת

א) וכי מהדר ליה לקומץ כו' ואמאי לא גמר עבודה עד דעביד לה מתן כלי אחר שנותן הקומץ בכלי שרת אפילו לא נתנו בכלי אחר כי מהדר ליה לקומץ לדוכתיה בכיסא לקדושה כלי ולפסול ואמאי יחזור ויקמוץ. הרגמ"ה: ב) אמר ר' יוחנן מדאמר יחזור ויקמוץ ולא פסלה ש"מ כלי שרת אין מקדשין אלא מדעת לרצון המניח בהם והאי כיון דאהדריה קומץ לדוכתיה לא אהדריה אדעתא לקדושי לשם קומץ ולא איקדש. הרגמ"ה: ג) והא בעא כו' אכולה מילתא פריך אף אקמץ וקידש: ד) כלי שרת מהו שיקדשו בהן הפסולין לעבודה שום דבר אפילו לדעת כדי שיהיה כשר לכתחילה לקרבן וא"ל אין מקדשין הכלים והאי קומץ דקמציה פסול וקדשיה בכלי שרת לשום קומץ לא קדוש. הרגמ"ה: ה) אין מקדשין אין והיבות אמר ליה נמחק: ו) אבל מקדשין ליפסל כשמגיע על דעת להקדישן אבל זה לא החזיר הקומץ על דעת להקדישו כלום ומשום הכי יחזור ויקמוץ: רב עמרם אמר אפילו תימא שהחזירו כדי לקדש (וקדשו) (ומ"מ לא קדשו) כלי כגון שהחזירו לביסא גרושה. הרגמ"ה: ז) ביסא גרושה ביסא כלי שרת שמקדשין בו המנחה וא"ת היכי מצי למהוי גרושה והיא בלולה בשמן אנן במנחת חוטא איירינן דאין בה שמן. הרגמ"ה: ח) טופפה לא גרושה ולא מחוקה שאין הקומץ (עודף) [מעודף] עליה. הרגמ"ה: ט) ליה דמהדר ליה ארפנא והיבות מכי מהדר ליה מנח נמחק: י) ומניד ליה ונפל ממילא כו' אבל אינו רוצה לומר דמהדר ליה כשר דהוי ליה כמו מקדש וגומר עבודת הפסול שמקדש קמיצתו של פסול: יא) קרקע ש"מ תיבת אלא נמחק: קומצין מכלי כו' וא"ת הא בקדוש מנחה איירינן ולא בקמיצה וי"ל לקמן מספקא ליה אי שוין הן קדוש כלי וקמיצה דמסתברא דקדוש כלי דמנחה עדיף ומשום הכי דייק ש"מ קומצין מכלי שע"ג קרקע כי היכא דקא סברת דמקדשין דסרלא משני ליה בהחזירה בכלי שעל גבי קרקע והשתא הפשוט דשוין קדוש וקמיצה דאי אין קומצין כ"ש דאין מקדשין וא"כ תקשי ולוקמה כגון שהחזירה לכלי שעל גבי קרקע אבל אי משנינן הכי לא תקשי הפשוט דאין קומצין דאית לן למימר אע"ג דאין מקדשין מ"מ קומצין. הרי"ח: יב) דאבימי תני: יג) וחמישי ששים יומא אבימי מסכת איעקר ליה והשאר נמחק: יד) א"ל דמגבה ליה כהן וא"ת מה היה סובר אבימי מה היה שואל תחילה כשהשיב לו מכלי זה וי"ל דהיה סובר ששואל אי בעי משיחה לכלי לקדשו והשיב לו מכלי זה דלא בעי משיחה דעבודתו מחנכתו כדאי' בסנהדרין (דף ט"ז ע"ב) א"נ היה סובר ששואל לו אי מצי קומץ בשל עץ ולא בעינן כלי מתכות והשיב לו אפילו מכלי זה דשל עץ היה כרבי יוסי בר יהודה דאמר בפ' החליל דעושין כלי שרת של עץ: טו) את המנחה: טז) ג' כהנים א' שמקבל המנחה וא' שמגביה הכלי וא' שקומץ. הרגמ"ה: [illegible]

[illegible]

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones